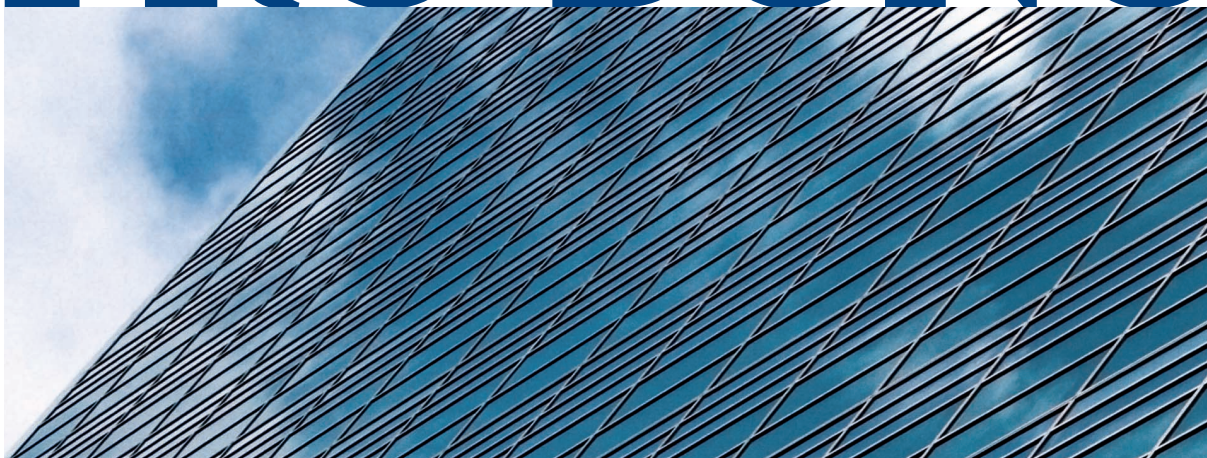

UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

6/2010

1. STRATA ŠTÁTNEHO OBČIANSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S účinnosťou odo dňa 17. júla 2010 je možné stratiť štátne občianstvo Slovenskej republiky aj ako následok nadobudnutia nového štátneho občianstva a zároveň na základe výslovného prejavu občana Slovenskej republiky. Do účinnosti poslednej novely zákona č. 40/1993 Z. z. bolo možné stratiť štátne občianstvo len prepustením zo štátneho zväzku na základe vlastnej žiadosti občana Slovenskej republiky.

2. NOVÁ ÚPRAVA SANKCIÍ ZA OMEŠKANIE SPOTREBITEL'A

Zmeny vyplývajúce z nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. sa týkajú predovšetkým určenia maximálnej hranice sankcií za omeškanie spotrebiteľa. Novela predmetného nariadenia nadväzuje na prijatie zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý novelizoval zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník zavedením nového ust. § 53b dotýkajúceho sa práve spotrebiteľských zmlúv.

3. NOVELA ZÁKONA O OBECNOM ZRIADENÍ

Účelom novely zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bolo precíznejšie definovanie a riešenie postavenia starostu obce, definovanie úpravy miestneho referenda ako aj úprava mechanizmu poskytovania odmien poslancom obecného zastupiteľstva. Novela nadobudla účinnosť dňa 1. apríla 2010 s výnimkou čl. 1 bodu 81, ktorý nadobudne účinnosť dňa 1. januára 2011.

4. POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ V OBLASTI PÔDOHOSPODÁRSTVA

Jednou z reakcií na následky povodní v mesiacoch máj a jún 2010 bolo aj prijatie nového zákona o poskytovaní dotácie na kompenzáciu strát spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou. Novým zákonom by sa mala zabezpečiť pomoc pri značných hospodárskych škodách, ktoré v dôsledku povodní vznikli, a to nielen v tomto, ale i v nasledujúcich rokoch.

5. NOVELA ZÁKONA O OCHRANE, PODPORE A ROZVOJI VEREJNÉHO ZDRAVIA

Za účelom zníženia nákladov zamestnávateľov v čase finančnej a hospodárskej krízy bol novelizovaný zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Novela sa dotkla kompetencií Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, nanovo upravila rekondičné pobyty a ako alternatívny spôsob zaviedla poskytovanie rehabilitácií v súvislosti s prácou pre zamestnancov.

6. NOVELA VYHLÁŠKY O ODMENÁCH A NÁHRADÁCH ADVOKÁTOV ZA POSKYTOVANIE PRÁVNÝCH SLUŽIEB

Výška odmeny advokátov, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času advokáta za právne služby boli s účinnosťou odo dňa 1. júna 2010 upravené novelou vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

STRATA ŠTÁTNEHO OBČIANSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dňa 17. júla 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 250/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“). Účelom novely bolo zaviesť do nášho právneho poriadku ďalší spôsob straty občianstva Slovenskej republiky.

V dôsledku novely občan Slovenskej republiky **stratí slovenské občianstvo ex lege** ako následok nadobudnutia cudzieho štátneho občianstva a na základe jeho výslovného prejavu. **Dvojaké občianstvo** je chápané ako **nežiaduci element** vzhľadom na skutočnosť, že udelením ďalšieho štátneho občianstva vzniká štátoprávny vzťah k dvom štátom. **Nový spôsob straty občianstva nie je ojedinelý** ani v právnych úpravách členských štátov Európskej únie, napr. v susednej Českej republike.

Strata štátneho občianstva

Podľa novelizovaného ust. § 9 zákona o štátnom občianstve je odo dňa 17. júla 2010 možné stratiť štátne občianstvo Slovenskej republiky nielen **prepustením zo štátneho zväzku** Slovenskej republiky na vlastnú žiadosť, ale aj **nadobudnutím cudzieho štátneho občianstva** na základe **výslovného prejavu vôle** nadobúdateľa.

Za **výslovný prejav vôle** smerujúci k strate štátneho občianstva SR sa v zmysle druhej časti nového ust. § 9 ods. 16 zákona o štátnom občianstve rozumie **žiadosť, vyhlásenie** alebo iný **úkon smerujúci k nadobudnutiu** cudzieho štátneho občianstva.

Výnimky z § 9 ods. 16

Ako vyplýva z dôvodovej správy k novele, vzhľadom na tú skutočnosť, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo uplatnenie ust. § 9 ods. 16 zákona o štátnom občianstve tvrdým opatrením, boli do novely vložené ustanovenia upravujúce situácie, na ktoré sa uvedené ustanovenia nebudú vzťahovať. **K strate** štátneho občianstva SR podľa ust. § 19 ods. 17 a ods. 18 **nedôjde, pokiaľ (1)** štátny

občan SR nadobudol cudzie štátne občianstvo v súvislosti s **uzatvorením manželstva** so štátnym občanom cudzieho štátu, a to za predpokladu, že cudzie štátne občianstvo manžela nadobudol za trvania spoločného manželstva, **(2)** cudzie štátne občianstvo bolo nadobudnuté **narodením**.

Zákon do ust. § 9 ods. 19 ustanovil **povinnosť ohlásiť** stratu štátneho občianstva SR bezodkladne **obvodnému úradu v sídle kraja**. Následne obvodný úrad v sídle kraja oznámi predmetnú informáciu obci trvalého pobytu osoby, ktorá stratila štátne občianstvo SR, útvary Policajného zboru, daňovému úradu, colnému úradu, inštitúciám vykonávajúcim sociálne a verejné zdravotné poistenie.

Nové **odseky 21 a 22** ustanovenia § 9 zákona o štátnom občianstve odkazujú na osobitné predpisy, ktoré **podmieňujú výkon funkcie**, zamestnania alebo povolania a oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami **štátnym občianstvom** Slovenskej republiky. V zmysle poznámky pod čiarou sa horeuvedenými osobitnými predpismi rozumejú napr. zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. V zmysle ust. § 9 ods. 21, pokiaľ niektorý z uvedených osobitných predpisov neustanoví inak, **stratou štátneho občianstva** Slovenskej republiky podľa § 16 zákona o štátnom občianstve **zanikne** štátnozamestnanecký pomer, služobný pomer alebo obdobný právny vzťah zakladajúci funkciu, zamestnanie alebo povolanie, výkon ktorého je podmienený štátnym občianstvom Slovenskej republiky.

Podobným spôsobom zákon upravuje **následky straty štátneho občianstva** na oprávnenie **oboznamovania sa s utajovanými skutočnosťami**.

Následky straty štátneho občianstva

vanými skutočnosťami. Pokiaľ totiž zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností v znení neskorších predpisov neustanoví inak, stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky zaniká oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami.

Novela rozšírila aj skutkovú podstatu priestupku upravenú v ust. § 9b zákona o štátnom občianstve. Podľa novej úpravy sa priestupku dopustí aj ten, kto bezodkladne neoznámí stratu štátneho občianstva Slovenskej republiky obvodnému úradu v sídle kraja.

NOVÁ ÚPRAVA SANKCIÍ ZA OMEŠKANIE SPOTREBITEĽA

Dňa 1. júla 2010 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2010 Z. z. (ďalej len „nariadenie“), ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

Zákomom č. 129/2010 Z. z. bol do Občianskeho zákonníka zavedený § 53b, podľa ktorého, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis. Z uvedeného znenia dikcie zákona je zrejmá potreba novelizácie vykonávacieho predpisu, teda nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., uskutočnená novelou účinnou odo dňa 1. júla 2010.

Základné ciele nariadenia

Ako vyplýva z dôvodovej správy, predkladateľ novely, t.j. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „predkladateľ“), zaznamenal v aplikačnej praxi rôzne spôsoby poskytovania úžerného plnenia. Niektorí poskytovatelia úverov a pôžičiek z radov nebankových inštitúcií dojednávajú astronomické protiplnenia (úroky a poplatky), napr. aj 182,5 % p. a. Niektorí dodávatelia úverov a pôžičiek zneužívali omeškanie spotrebiteľa a cez sankcie uplatňovali neprimerane vysoké požiadavky, zatiaľ z poznatkov predkladateľa je rekordným 730 %-tný úrok z omeškania p. a. Častokrát takéto vysoké sankcie poslúžili na zdôvodnenie „vyplnenia“ rozdielu medzi hodnotou predmetu za zabezpečenia a výškou istiny poskytnutého úveru alebo pôžičky. Predmetné

nariadenie má za cieľ odstrániť vyššie uvedené nekalé spôsoby dodávateľov tak, aby všetky sankcie spolu za omeškanie spotrebiteľa jednak poskytl dodávateľovi určitú kompenzáciu za to, že nemôže ďalej za odplatu poskytnúť omeškané finančné prostriedky, a na druhej strane, aby bol spotrebiteľ chránený pred plejádou rôznych zmluvných pokút a úrokov spojených s omeškaním so splnením dlhu.

Podľa nového § 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v prípade, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa predmetného nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Za sankcie sa v zmysle ust. § 3a ods. 2 považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Demonstratívny výpočet má predísť možnosti vzniku problémov v aplikačnej praxi. Ako vyplýva z dôvodovej správy k nariadeniu, podľa predkladateľa možno za iné plnenia v zmysle horeuvedeného vymenovania sankcií považovať napr. jednorazové zaplatenie poplatku, ktoré dodávateľ eviduje vo svojich sadzobníkoch.

Sankcie za omeškanie

Podľa novej úpravy, pokiaľ **sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie** za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov **nesmú prevýšiť úroky z omeškania** podľa nariadenia vlády SR č. 87/1997 Z. z. Predmetné ustanovenie má smerovať k motivácii spotrebiteľa uhradiť svoj záväzok.

Uvedeným sa má docieľiť najmä **primeranosť v sankciách za omeškanie** spotrebiteľa predovšetkým so splátkami úveru či pôžičky. V rámci sankcií sa započítavajú predovšetkým úroky z omeškania a zmluvné pokuty.

Nariadenie upravilo aj **výšku poplatku z omeškania**. Pôvodná hodnota jedného promile z dlžnej sumy za každý deň omeškania bola **znížená na 0,5 promile**. Uvedené sa totiž má dotýkať poplatkov spojených s omeškaním s platbami za užívanie bytu, pričom v praxi sa spravidla jedná o menej solventných vlastníkov bytov, nájomcov bytov a pod.

Celkové náklady spotrebiteľa

Všetky náklady spojené s úverom v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere **vrátane úrokov**, provízií, daní, poplatkov pre sprostredkovateľov úverov a iných poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere, okrem notárskych poplatkov, označujeme ako **celkové náklady spotrebiteľa**. V uvedenom sú zahrnuté aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere, a to najmä poisť-

né, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí služieb, aby získal úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Skutočná informovanosť veriteľa o nákladoch by sa mala objektívne posúdiť so zreteľom na požiadavky profesionálnej starostlivosti.

Celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú vyjadrené prostredníctvom ukazovateľa „**ročná percentuálna miera nákladov**“. Ročná percentuálna miera nákladov na poskytnutie spotrebiteľského úveru v podstate predstavuje úrokovú mieru **porovnateľnú s úrokovými sadzbami, ktoré ponúkajú banky**. V prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov je na účely ročnej percentuálnej miery nákladov upravená **základná rovnica** vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Uvedená rovnica kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej.

Intertemporálne ustanovenie nového § 10b upravuje **režim pôsobenia** navrhovanej úpravy a úpravy účinnej **do 30. júna 2010**, t.j. ak došlo k omeškaniu pred 1. júlom 2010, výška sankcie za omeškanie spotrebiteľa sa bude riadiť podľa predpisov účinných do dňa 30. júna 2010.

Intertemporálne ustanovenie

NOVELA ZÁKONA O OBCNOM ZRIADENÍ

Dňa **1. apríla 2010** nadobudol účinnosť **zákon č. 102/2010 Z. z.** (ďalej len „**novela**“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon**“ alebo „**zákon o obecnom zriadení**“), okrem ustanovenia čl. I bodu 81, ktorý nadobudne **účinnosť dňa 1. januára 2011**. Novelou boli vykonané viaceré zmeny týkajúce sa predovšetkým riešenia postavenia starostu obce, precizovanie

úpravy miestneho referenda, úprava mechanizmu poskytovania odmiern poslancom obecného zastupiteľstva a pod. Rovnako boli vykonané zmeny niektorých zákonov, ktoré súvisia s problematikou samosprávy obcí.

Moratórium na vykonanie zmeny alebo určenia názvu obce, ulice, prípadne zmeny číslovania stavieb bolo novelou rozšírené o vyhlásenie volieb do Európskeho parlamentu. Ustanovenie

§ 11 ods. 4 písmeno d) zákona o obecnom zriadení bolo novelou zmenené v tom zmysle, že obecné zastupiteľstvo **rozhoduje o uložení miestneho poplatku**, nie o zavedení a zrušení miestneho poplatku, ako bolo pôvodne ustanovené. Zmena bola vykonaná z dôvodu zosúladenia zákona o obecnom zriadení so **zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady** v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon ustanovuje, že miestny poplatok je obec povinná uložiť.

Novela tiež dopĺňa **§ 5 o odsek 10**, ktorým sa ustanovilo, že **spory z verejno-právnej zmluvy** medzi štátom a obcou ako aj medzi obcami **rozhoduje súd**. Ide o dôležité ustanovenie, ktoré zavádza právomoc súdu na rozhodovanie uvedených vecí, pretože v predchádzajúcej právnej úprave nebol určený orgán, ktorý by takéto spory rozhodoval.

Úprava miestneho referenda

Novelou sa tiež rozšírila zákonná **úprava miestneho referenda**. Jedná sa najmä o ustanovenie **90-dňovej lehoty na uskutočnenie** miestneho referenda, ak sa má v referende rozhodnúť o otázkach zlúčenia obcí, rozdelenia alebo zrušenia obce, zmenu názvu obce, odvolanie starostu, alebo ak sa miestne referendum koná pred rozhodnutím o dôležitých veciach samosprávy obce. Uvedená 90-dňová lehota začne plynúť **od schválenia uznesenia** o vyhlásení miestneho referenda. Novelou sa tiež upravil **spôsob kreovania komisie** pre miestne referendum, náležitosti oznámenia o vyhlásení miestneho referenda a obec bola splnomocnená na úpravu podrobností o organizácii miestneho referenda vydaním všeobecne záväzného nariadenia obce.

Zasadnutia obecného zastupiteľstva

Lehota na uskutočnenie zasadnutí obecného zastupiteľstva sa predĺžila na **tri mesiace**. Z pôvodných 10 na **15 dní sa tiež predĺžila** lehota na uskutočnenie zasadnutia obecného zastupiteľstva v prípade, ak o to požiada jedna tretina poslancov obecného zastupiteľstva (ďalej len „poslancov“). Z dôvodu predchádzania obštrukciám v rokovaní obecného zastupiteľstva sa **rokovania obecného zastupiteľstva** môžu konať **len na území obce**. Zmeny nastali aj

v **mechanizme zvolávania a vedenia zasadnutia obecného zastupiteľstva**. Tento mechanizmus sa precizoval doplnením nových **odsekov 2 až 6 do § 12** zákona o obecnom zriadení. Podľa novej právnej úpravy, ak starosta obce nezvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva najmenej raz za tri mesiace, zvolá ho zástupca starostu alebo iný poslanec poverený obecným zastupiteľstvom. Pri neprítomnosti starostu obce na takto zvolanom zasadnutí, alebo ak ho starosta odmietne viesť, zasadnutie vedie poslanec, ktorý zvolal zasadnutie obecného zastupiteľstva. Ak o zvolanie zasadnutia obecného zastupiteľstva požiada **tretina poslancov** a starosta zasadnutie nezvolá, zasadnutie obecného zastupiteľstva sa musí uskutočniť **15. pracovný deň** od doručenia žiadosti na jeho konanie.

Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolá starosta zvolený v predchádzajúcom volebnom období tak, aby sa uskutočnilo **do 30 dní od vykonania volieb**, pokiaľ tak nevykoná, zasadnutie obecného zastupiteľstva sa uskutoční **v 30. pracovný deň** od vykonania volieb. **Návrh programu zasadnutia** obecného zastupiteľstva musí byť **zverejnený na úradnej tabuli** v obci aspoň **tri dni pred zasadnutím** obecného zastupiteľstva. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje návrh programu zasadnutia a jeho zmenu na začiatku zasadnutia. V prípade, ak starosta obce nedá hlasovať o návrhu programu alebo ak zasahuje do práva poslanca predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy, **stráca právo viesť zasadnutie** obecného zastupiteľstva. Zasadnutie ďalej vedie zástupca starostu. Pri neprítomnosti zástupcu starostu alebo ak zástupca starostu odmietne zasadnutie viesť, zasadnutie obecného zastupiteľstva vedie poslanec, ktorého poverí obecné zastupiteľstvo. Novela tiež rozšírila povinnosť udeliť slovo na rokovaní obecného zastupiteľstva aj **poslancovi Európskeho parlamentu**, ak o slovo požiada.

Starostovi obce **pribudli nové právomoci a povinnosti**, a to vydávanie pracovného poriadku, organizačného poriadku obecného úradu a poriadku odmeňovania zamestnancov obce. Pribudla mu tiež povinnosť informovať obecné za-

Zmeny týkajúce sa starostu obce

stupiteľstvo o vydaní a zmenách organizačného poriadku obecného úradu.

Podľa novely sa už starosta nepovažuje za správny orgán. **Správnym orgánom** je podľa novej úpravy **obec**. Starosta obce však naďalej **ostáva štatutárnym orgánom** obce, pričom na rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy môže **písomne poveriť** zamestnanca obce. Starosta je v zmysle novej právnej úpravy povinný **prehlbovať si vedomosti** potrebné na výkon svojej funkcie. Je tiež povinný bezodkladne **písomne oznámiť** obci, že **(1)** existuje skutočnosť zakladajúca nezlučiteľnosť funkcií, ak do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie neurobí relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu, **(2)** bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo právoplatne odsúdený za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienene odložený, **alebo (3)** zmenil adresu trvalého pobytu mimo územie obce, prípadne mimo územie mestskej časti. Doplnením ustanovenia **§ 13 ods. 7** starosta obce stratil právomoc **rozhodovať o pozastavení uznesenia o vyhlásení miestneho referenda o odvolaní starostu**.

Podľa novej právnej úpravy si starosta môže **sám zvoliť zástupcu**, a to v lehote **do 60 dní od zloženia sľubu** starostu, pričom zástupcom starostu môže byť len poslanec. Ak má obec **viac ako 20 000 obyvateľov**, starosta môže poveriť zastupovaním **dvoch zástupcov**, pričom musí určiť ich poradie. Poverenie na zastupovanie musí mať písomnú formu, starosta môže poverenie kedykoľvek odvolať. Ak starosta poverenie odvolá, do 60 dní od odvolania predchádzajúceho zástupcu poverí zastupovaním ďalšiu osobu. Ak si starosta do 60 dní od zloženia sľubu nezvolí zástupcu, zvolí ho obecné zastupiteľstvo. Uvedené ustanovenie upravujúce zastupovanie starostu sa vzťahuje aj na zastupovanie primátora.

Podľa **zákona č. 253/1994 Z. z.** o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov patrí starostovi, ktorý nevykonáva funkciu

v celom rozsahu, plat v pomernej časti zodpovedajúcej rozsahu vykonávanej funkcie. Na základe uvedeného novela upravila, že obecné zastupiteľstvo určuje **plat starostu** podľa predmetného zákona a určí najneskôr **90 dní pred voľbami** na celé funkčné obdobie **rozsah výkonu funkcie starostu**. O zmene rozsahu výkonu funkcie starostu počas jeho funkčného obdobia rozhoduje obecné zastupiteľstvo na návrh starostu.

Zmenou **ods. 4 v § 14** sa predĺžila doba na uskutočnenie schôdzy obecnej rady z dvoch na **tri mesiace** a zároveň sa zástupcovi starostu uložila povinnosť **zvolat' alebo viesť schôdzu**, ak tak neučiní starosta. Novela tiež sprísnila spôsob **odvolania hlavného kontrolóra obce**, a to ustanovením **súhlasu nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov** na jeho odvolanie.

Novela upravila a precizovala **vedenie registra združenia obcí**. Jedná sa najmä o otázky vzniku, zrušenia a zániku združenia obcí. Táto úprava reagovala na prax registrových orgánov, teda obvodných úradov v sídlach krajov, z ktorej vyplynulo, že absencia úpravy v predmetnej oblasti sťažuje výkon štátnej správy na tomto úseku.

Podľa novej právnej úpravy možno **poslancovi poskytnúť odmenu**, najmä vzhľadom na úlohy a časovú náročnosť výkonu funkcie podľa zásad odmeňovania poslancov. Z dôvodovej správy vyplýva, že pokiaľ obec neprijme **zásady odmeňovania** s uvedením príslušných pravidiel na udelenie odmeny, nemožno poslancovi obecného zastupiteľstva poskytnúť odmenu. Pôvodné znenie **§ 25 ods. 8** ustanovovalo, že poslancovi, ktorý je na výkon funkcie dlhodobo plne uvoľnený zo zamestnania, patrí namiesto mzdy alebo inej odmeny v zamestnaní primeraný plat od obce, pričom jeho pracovný vzťah v doterajšom zamestnaní zostáva zachovaný za podmienok podľa osobitných predpisov. Novelou sa predmetné znenie zmenilo v tom zmysle, že sa **vzťahuje len na zástupcu starostu**, pričom uvedená zmena nadobudne účinnosť dňa 1. januára 2011. Povinnosti poslanca sa doplnili v **§ 25 ods. 1 písmeno c)** o povinnosť **dodržiavať štatút obce a zásady odmeňovania poslancov**.

Zmeny týkajúce sa poslancov obecného zastupiteľstva

Novela v § 25 ods. 2 upravila podmienky **zániku mandátu poslanca**. V novom znení už nie je jednou z podmienok zániku mandátu, ak sa poslanec bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia **nezúčastní trikrát po sebe** riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva. Podmienka, podľa ktorej poslancovi mandát zanikne, ak počas jedného roka **nie je spôsobilý zúčastňovať sa** na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, bola upravená tým spôsobom, že zánik mandátu nastane, ak sa poslanec počas jedného roka **nezúčastní ani raz** na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Poslancovi tiež vznikla **informačná povinnosť** voči obci, ak (1) sa počas jedného roka nezúčastní ani raz na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, (2) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo právoplatne odsúdený za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienenečne odložený, **alebo** (3) zmenil adresu trvalého pobytu mimo územie obce, prípadne mimo územie mestskej časti. O uvedených skutočnostiach je poslanec povinný **bezodkladne písomne informovať obec**.

Zmenou znenia § 27 novela spresnila vzťah k **zákonu č. 71/1967 Zb.** o správnom konaní (správny poriadok) v znení

neskorších predpisov **pri rozhodovaní obce** o právnych pomeroch subjektov v oblasti verejnej správy. Novela tiež v záujme právnej istoty ustanovila, že ak **Ústavný súd Slovenskej republiky** vyhlási **volby do orgánu územnej samosprávy za neplatné alebo zruší ich výsledok**, úkony orgánu územnej samosprávy, ktorého sa rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky týka a ktoré vykonal do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sa považujú za úkony vykonané oprávneným orgánom. V prechodnom ustanovení novela upravila povinnosť obce upraviť rokovací poriadok obecného zastupiteľstva v súlade so zmenami vykonanými novelou v termíne **do dňa 30. septembra 2010**.

Článkami II až VIII boli novelou upravené aj ustanovenia niektorých zákonov, ktoré súvisia s problematikou samosprávy obcí. Jedná sa napr. o **zákon č. 38/1993 Z. z.** o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, **zákon č. 153/2001 Z. z.** o prokuratúre v znení neskorších predpisov, **zákon č. 515/2003 Z. z.** o krajských úradoch a obvodných úradoch a iné.

Sprievodné
novelizácie

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ V OBLASTI PÔDOHOSPODÁRSTVA

Nový zákon č. 267/2010 Z. z. z dielne Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o poskytovaní dotácie na kompenzáciu strát spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou (ďalej len „nový zákon“ alebo len „zákon“) nadobudol **účinnosť dňa 15. júna 2010**.

Zákon je reakciou na situáciu, ktorá na Slovensku vznikla v dôsledku poveternostných podmienok v mesiaci máj a začiatkom júna 2010. Rozsiahle povodne mali zásadný vplyv na poľnohospodárstvo v Slovenskej republike, a to vo všetkých jeho odvetviach.

Prostredníctvom nového zákona sa má zabezpečiť **pomoc pri značných hospodárskych škodách**, ktoré v dôsledku povodní vznikli, a to nielen priamo v roku 2010, ale následne aj v ďalších rokoch.

Zákon ustanovuje (1) **vymedzenie sektorov** pôdohospodárstva, v ktorých sa dotácia poskytuje, (2) **vymedzenie osôb**, ktorým sa dotácia poskytuje a (3) **podmienky poskytovania** dotácie v poľnohospodárskej prvovýrobe, v lesnom hospodárstve a v chove rýb.

S účinnosťou odo dňa 15. júna 2010 sa poskytuje dotácia na kompenzáciu strát spôsobených (1) **nepriaznivou poveternostnou udalosťou**, ktorú

možno prirovnať k prírodnej katastrofe, (2) **prírodnou katastrofou**, ktorou je zemetrasenie, zosuv pôdy, víchrica, záplava alebo iná prírodná katastrofa za predpokladu, že je možný jej dostatočne presný opis **alebo** (3) **mimoriadnou udalosťou**, ktorou je protipovodňové opatrenie.

V zmysle ust. § 4 zákona je možné poskytnúť dotáciu podnikateľovi podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ktorý je (1) poľnohospodárskym prvovýrobcom (ďalej len „farmár“), (2) obhospodarovateľom lesa, (3) obhospodarovateľom lesnej škôlky, **alebo** (4) producentom výrobkov akvaduktúry (ďalej len „chovateľ rýb“).

Straty na poľnohospodárskych výrobkoch

Dotáciu na kompenzáciu strát na poľnohospodárskych výrobkoch podľa § 2 písm. a) a písm. b) nového zákona možno v zmysle § 5 a § 6 zákona **poskytnúť farmárovi**. Uvedené ustanovenia komplexne riešia situáciu s kompenzáciou strát spôsobených v prvom prípade nepriaznivou poveternostnou udalosťou a v druhom prípade prírodnou katastrofou v poľnohospodárskej prvovýrobe. V ust. § 5 a § 6 zákona sú určené **limity hrubej hodnoty dotácie** vypočítanej na rôzne okolnosti vzniku škody. Napríklad v prvom prípade hrubá hodnota dotácie nesmie presiahnuť 40 % straty, ak nie je farmár poistený alebo uzavrel poistnú zmluvu pokrývajúcu menej ako 50 % jeho priemernej ročnej produkcie alebo príjmu z výroby príslušného poľnohospodárskeho výrobku v rámci podniku.

Stratu farmára zákon v ust. § 5 ods. 4 **definuje ako zníženie príjmu** z predaja poľnohospodárskeho výrobku v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti. Na vypočítanie zníženia príjmu sa použije čl. 11 ods. 2 až 4 nariadenia (ES) č. 1857/2006. **Výška minimálnej straty za účelom poskytnutia dotácie** je pri nepriaznivej poveternostnej udalosti a pri prírodnej katastrofe stanovená na **2 000 Eur**.

Dotácie na kompenzáciu strát v lesnom hospodárstve na (1) lesných porastoch a (2) reprodukčnom materiáli v lesných škôlkach, spôsobených prírodnou kata-

strofou, možno poskytnúť **obhospodarovateľovi lesa alebo obhospodarovateľovi lesnej škôlky**. **Stratou** sa na účely uvedenej dotácie rozumie (1) hodnota sadbového materiálu na zalesnenie lesného pozemku a na zabezpečenie lesného porastu na pozemku, na ktorom ku stratám došlo a ostatné náklady súvisiace s týmito činnosťami, (2) náklady na likvidáciu poškodeného lesného porastu, (3) hodnota reprodukčného materiálu v lesnej škôlke, na ktorom strata vznikla, (4) náklady na likvidáciu poškodeného reprodukčného materiálu v lesnej škôlke a (5) náklady na opätovný osev alebo výsadbu reprodukčného materiálu v lesnej škôlke. **Hrubá hodnota dotácie** je najviac 100 % horeuvedených strát. Dotáciu možno poskytnúť do 100 % straty zníženej o poistné plnenie. Dotáciu na kompenzáciu strát v lesnom hospodárstve pri prírodnej katastrofe možno poskytnúť, pokiaľ je strata v minimálnej výške **5 000 Eur**.

Straty v lesnom hospodárstve

Dotácie na kompenzáciu strát v chove rýb spôsobených prírodnou katastrofou je možné poskytnúť chovateľovi rýb v chove rýb osvedčenom Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky. **Stratou** v zmysle ust. § 8 ods. 4 zákona rozumieme hodnotu uhynutých rýb alebo rýb, ktorých stratu spôsobila prírodná katastrofa. **Výška minimálnej straty na získanie dotácie** v chove rýb je podľa zákona najmenej **2 000 Eur**.

Straty v chove rýb

Pri stratách spôsobených **mimoriadnou udalosťou** je výška minimálnej straty stanovená na najmenej **2 000 Eur**.

Nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, oznamuje **Slovenský hydro-meteorologický ústav**. **Prírodnú katastrofu** podľa nového zákona oznamuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Samostatný enviro-rezort zanikol odo dňa 1. júla 2010 z dôvodu účinnosti novely kompetenčného zákona zlúčením s Ministerstvom pôdohospodárstva, ktoré od uvedeného dátumu v zmysle § 3 písm. d) kompetenčného zákona vystupuje pod názvom **Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**. Po uvedenom

oznámení môže **Pôdohospodárska platobná agentúra** (ďalej len „platobná agentúra“) zverejniť **výzvu**, ktorej súčasťou je aj termín predloženia žiadostí o poskytnutie dotácií podľa nového zákona. **Žiadosti o poskytnutie dotácií** sa predkladajú platobnej agentúre. Súčasťou žiadosti musia byť aj prílohy taxatívne vymenované v ust. § 10 ods. 4 zákona, napr. výpis z obchodného registra nie starší ako 60 dní, ak ide o právnickú osobu; kópia osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty, ak je žiadateľ jej platcom a pod.

Výpočet dotácie Dotácie sa podľa **§ 5 až § 9** nového zákona vypočítajú tak, že platobná agentúra na základe prijatých žiadostí spočíta všetky oprávnené požiadavky

predložené podľa jednotlivých ustanovení nového zákona na poskytnutie dotácie v príslušnom kalendárnom roku. Ak **súčet oprávnených požiadaviek** bude prevyšovať disponibilný objem limitu finančných prostriedkov pre jednotlivé ustanovenia zákona, platobná agentúra určí **prepočítací koeficient** pre každé ustanovenie nového zákona, ktorým každému žiadateľovi prepočíta oprávnenú požiadavku na poskytnutie dotácie.

V zmysle ust. **§ 11** nového zákona **je možné poskytnúť dotáciu** aj na nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť, ktorá vznikla **pred 15. júnom 2010**, t.j. pred účinnosťou nového zákona.

NOVELA ZÁKONA O OCHRANE, PODPORE A ROZVOJI VEREJNÉHO ZDRAVIA

Dňa **1. mája 2010** nadobudol účinnosť **zákon č. 132/2010 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“). Účelom novely je zníženie nákladov zamestnávateľov v čase finančnej a hospodárskej krízy v súvislosti so zabezpečením pracovnej zdravotnej služby pre všetkých zamestnancov.

Novela rozšírila **kompetencie Úradu verejného zdravotníctva** Slovenskej republiky o **(1)** vedenie evidencie vydaných oprávnení na výkon pracovnej zdravotnej služby, zverejňovanie zoznamu fyzických osôb - podnikateľov a právnických osôb, ktorým bolo vydané oprávnenie na výkon pracovnej zdravotnej služby a **(2)** vedenie evidencie lekárov a verejných zdravotníkov, ktorí vykonávajú úlohy pracovnej zdravotnej služby podľa osobitného predpisu a zverejňovanie ich zoznamu. Uvedené zoznamy budú zverejnené na **internetovej stránke Úradu verejného zdravotníctva**. Uvedenou zmenou nastal **presun úpravy kompetencií Úradu verejného zdravotníctva** z ustanovenia

§ 21 ods. 10 zákona č. 126/2006 Z. z. do **§ 5 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.** Úrad verejného zdravotníctva podľa novely už nevykonáva, ale **posudzuje hodnotenie dopadov** na verejné zdravie na národnej úrovni a na regionálnej úrovni. Uvedená zmena je účinná **odo dňa 1. januára 2011**.

Novým znením ust. **§ 27 ods. 1** novela **rozšírila rozsah subjektov**, ktorých povinnosťou je zabezpečiť, aby expozícia obyvateľstva a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom podľa **§ 62 písm. m)**, **o správcu pozemných komunikácií, prevádzkovateľa vodnej cesty, prevádzkovateľa dráhy a prevádzkovateľa letiska** a prevádzkovateľov **ďalších objektov**, ktorých prevádzkou vzniká hluk. Okrem toho sa **upustilo od povinnosti zabezpečiť** objektívizáciu hluku každoročne. Ako vyplýva z dôvodovej správy k novele, prax ukázala, že táto povinnosť predstavovala **neopodstatnenú finančnú záťaž** nielen pre malých podnikateľov, ale aj pre organizácie v oblasti výroby energií všetkého druhu. Na uvedené

zabezpečenie každoročného objektivizovania hluku v podmienkach Slovenskej republiky nie sú vytvorené ani meracie kapacity, čo spôsobovalo praktickú nespľniteľnosť uvedenej povinnosti.

Podľa ust. § 30 ods. 12 zákona o ochrane verejného zdravia lekár, ktorý posudzuje zdravotnú spôsobilosť na prácu, zaznamenáva výsledky vyšetrení lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci do zdravotnej dokumentácie a vypracuje posudok o zdravotnej spôsobilosti na výkon konkrétnej činnosti. Novelou bolo uvedené ustanovenie rozšírené o povinnosť lekára na požiadanie poskytnúť výsledky vyšetrení získaných pri výkone lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci. Poskytovaním údajov zo zdravotnej dokumentácie sa má predísť duplicitným vyšetreniam a zabrániť opomenutiu prípadných závažných kontraindikácií pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu.

Nové povinnosti subjektov

Doplnením ust. § 52 o nové písm. d) sa zakotvila povinnosť fyzických osôb - podnikateľov a právnických osôb **vypracovať hodnotenie dopadov** na zdravie v tom prípade, ak posúdenie daného návrhu orgánom verejného zdravotníctva na základe screeningu preukáže potrebu takéhoto hodnotenia vtedy, keď konkrétna akcia, resp. program alebo koncepcia budú mať významný vplyv na verejné zdravie. Zabezpečenie hodnotenia dopadov na verejné zdravie **nie je novou povinnosťou** pre fyzické osoby - podnikateľov a právnické osoby, nakoľko táto je už v súčasnosti čiastočne upravená aj v § 13 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. Hodnotenie je rovnako požadované **zákonom č. 24/2006 Z. z.** o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pri významných investičných akciách a strategických dokumentoch. Účelom navrhovanej úpravy je dosiahnuť **zavedenie komplexnejšej, kvalitatívne vyššej úrovne hodnotenia dopadov** na verejné zdravie v súlade s princípmi uplatňovanými v politike EÚ pre zdravie, a tým skvalitniť rozhodovacie procesy na národnej i lokálnej úrovni v prospech ochrany zdravia ľudí v SR.

Prostredníctvom novely zákona o ochrane verejného zdravia bol novelizovaný

aj **zákon č. 576/2004 Z. z.** o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Doplnením ust. § 2 ods. 7 o písm. e) novela **rozšírila pojem prevencia**. Podľa novej úpravy prevenciou rozumieme aj aktívne vyhľadávanie možných príčin chorôb v súvislosti s prácou, ich odstraňovanie a predchádzanie vzniku chorôb z povolania v súvislosti s výkonom lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci.

Významným spôsobom novela zasiahla aj do znenia **zákona č. 124/2006 Z. z.** o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci“). Predovšetkým **nanovo upravila rekondičné pobyty**.

Narozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy novela zmenou ust. § 11 ods. 1 zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci alternatívnym spôsobom upravila aj **poskytovanie rehabilitácie** v súvislosti s prácou pre zamestnancov.

Podľa pôvodnej úpravy určoval **vybrané povolania** na základe návrhu zamestnávateľa príslušný orgán štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva po dohode so zamestnávateľom a po prerokovaní so zástupcami zamestnancov záväzným vyjadrením. Nové znenie **§ 11 ods. 2** priamo definuje vybrané povolanie. Na účel poskytovania rekondičného pobytu je vybraným povolaním povolanie, v ktorom sa vykonáva práca zaradená orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva **do tretej alebo štvrtej kategórie** a rekondičný pobyt splní podmienku účelnosti z hľadiska prevencie profesionálneho poškodenia zdravia.

Novela negatívnym spôsobom definuje podmienku **účelnosti rekondičného pobytu** z hľadiska **prevencie profesionálneho poškodenia zdravia**. Podľa ust. § 11 ods. 3 uvedená podmienka nie je splnená, ak je zamestnanec pri práci exponovaný niektorému z ďalej uvedených faktorov pracovného prostredia, a to **(1)** faktorov spôsobujúcemu vznik profesionálnej kožnej alergie, **(2)** biologickému faktoru, **(3)** elektro-

Rekondičné pobyty

Vybrané povolanie

Podmienka účelnosti

magnetickému žiareniu, (4) ultrafialovému žiareniu, (5) infračervenému žiareniu a (6) laseru. Vzhľadom na základný účel poskytovania rekondičných pobytov, ktorý smeruje k predchádzaniu vzniku chorôb z povolania, v hore uvedených prípadoch poskytnutie rekondičného pobytu nebude účelné.

Lekár pracovnej zdravotnej služby (ďalej len „lekár“) v otázkach rehabilitácie v súvislosti s prácou a rehabilitačného pobytu spolupracuje so zamestnávateľom. Na vytvorenie výstupov v uvedených oblastiach sa vyžaduje **spolupráca so zástupcami zamestnancov** vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť (ďalej len „zástupcovia zamestnancov“). V zmysle nových ust. § 11 ods. 3, 4 a ods. 5 **navrhuje rehabilitáciu** v súvislosti s prácou **alebo rekondičný pobyt zamestnávateľ** v spolupráci s lekárom a súčasne po dohode so zástupcami zamestnancov. Podobným spôsobom zamestnávateľ vypracúva zoznam zamestnancov vykonávajúcich vybrané povolania. **Obsah rekondičného pobytu vypracúva lekár** v spolupráci so zamestnávateľom a po dohode so zástupcami zamestnancov. **Oznamovacíu povinnosť** o obsahu rekondičného pobytu **má zamestnávateľ** v čase pred nástupom zamestnanca na rekondičný pobyt.

Podľa nového znenia § 11 ods. 7 zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci sa **uskutočňuje rekondičný pobyt vo vhodnej klimatickej oblasti** s nízkym výskytom zdraviu škodlivých faktorov v životnom prostredí; to sa nevzťahuje na rehabilitáciu v súvislosti s prácou. Zariadenie, kde sa bude rekondičný pobyt uskutočňovať, musí spĺňať požiadavky na ubytovanie a stravovanie podľa zákona o ochrane verejného zdravia.

Novela spresnila aj pôvodné ustanovenie **§ 11 ods. 3**, ktorého obsah včlenila do ust. § 11 ods. 11 zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. V zmysle novej úpravy je na rekondičnom pobyte povinný zúčastniť sa zamestnanec, ktorý nepretržite vykonáva prácu zaradenú **do tretej kategórie** počas najmenej **piatich rokov** a zamestnanec, ktorý nepretržite vykonáva

prácu zaradenú **do štvrtej kategórie** počas najmenej **štyroch rokov**. **Nepretržitým vykonávaním** práce je aj jej prerušenie na menej ako **osem týždňov**.

Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej dva týždne; **dĺžka rehabilitácie** v súvislosti s prácou je **najmenej 80 hodín** v priebehu dvoch rokov. Rekondičný pobyt má spravidla nadväzovať na čerpanie dovolenky a bez vážnych dôvodov sa nemôže prerušiť. Rehabilitácia v súvislosti s prácou nemusí nadväzovať na čerpanie dovolenky.

Pracovná zdravotná služba je odborná poradenská služba pre zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktorá vykonáva zdravotný dohľad. Významne sa podieľa na zabezpečovaní **ochrany zdravia zamestnancov** a zlepšovaní pracovného prostredia na pracovisku v záujme prevencie chorôb z povolania a tiež udržania pracovnej a funkčnej spôsobilosti zamestnancov v priebehu ich zamestnania. Je teda odborným poradcom zamestnávateľa v záujme dosiahnuť čo **najlepší zdravotný stav zamestnancov**.

Do účinnosti novely u zamestnávateľa, ktorý zamestnával menej ako 19 zamestnancov, ktorí vykonávali prácu zaradenú do kategórie 1 alebo 2, mohol činnosť pracovnej zdravotnej služby týkajúcej sa dohľadu nad pracovným prostredím vykonávať samostatne aj lekár alebo verejný zdravotník s určenou špecializáciou. Novela novo upravuje **vykonávanie dohľadu** nad pracovným prostredím **samostatne lekárom alebo verejným zdravotníkom**. Po novom úlohy pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 1 písm. a) až d), písm. e) prvého bodu a písm. g) zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci môže samostatne vykonávať aj **lekár so špecializáciou** v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo, preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia, služby zdravia pri práci a verejný zdravotníctvo **alebo verejný zdravotník so špecializáciou** v špecializačnom odbore zdravie pri práci u zamestnávateľa, s ktorým má uzatvorený pracovnoprávny vzťah alebo obdobný pracovný vzťah, ak tento **zamestnávateľ (1)** zamestná-

Pracovná
zdravotná služba

va zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené **do prvej kategórie, alebo (2) zamestnáva menej ako 19 zamestnancov**, ktorí vykonávajú práce zaradené **do prvej a druhej kategórie** alebo ktorí vykonávajú práce zaradené **do druhej kategórie**.

V období **odo dňa 1. mája 2010 do 31. decembra 2011** môže lekár alebo verejný zdravotník samostatne vykonávať horeuvedené úlohy pracovnej zdravotnej služby **aj u zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 50 zamestnancov**, ktorí vykonávajú práce zaradené **do prvej a druhej kategórie**

alebo ktorí vykonávajú práce zaradené **do druhej kategórie**.

Lekár alebo verejný zdravotník vykonávajú úlohy pracovnej zdravotnej služby na základe **písomného ohlásenia** úradu verejného zdravotníctva; v ohlásení uvedú meno, priezvisko, titul, bydlisko, dátum začatia vykonávania úloh pracovnej zdravotnej služby a predložia doklady o vzdelaní.

Novela nadobúda **účinnosť dňa 1. mája 2010** s výnimkou ustanovení uvedených v čl. I bodoch 1, 3, 5 a 9, ktoré nadobudnú účinnosť dňa **1. januára 2011**.

NOVELA VYHLÁŠKY O ODMENÁCH A NÁHRADÁCH ADVOKÁTOV ZA POSKYTOVANIE PRÁVNÝCH SLUŽIEB

S účinnosťou odo dňa **1. júna 2010** bola **vyhláškou** Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. **232/2010 Z. z.** (ďalej len „**novela**“), ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. **655/2004 Z. z.** o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „**vyhláška**“), upravená výška odmeny advokáta, náhrady hotoých výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby. Podľa dôvodovej správy bola novela prijatá vzhľadom k vývoju ekonomickej situácie na území Slovenskej republiky a v ostatných členských štátoch Európskej únie.

V znení novely sa **sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 % namiesto pôvodných 20 %**, ak sa jedná o **spoločné úkony** pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. Po novom sa teda **znižuje** základná sadzba tarifnej odmeny pri spoločných úkonoch pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb **z pôvodných 4/5 základnej sadzby na 1/2 základnej sadzby**. Novela tiež ustanovuje, že základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou sa pri spojení dvoch alebo viacerých vecí **zvýši o jednu tretinu** základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach, **namiesto zvýšenia o polovicu**, ako to bolo ustanovené v pôvodnom znení vyhlášky.

Úprava odmeny
advokáta pri
zastupovaní
spotrebiteľov

Podľa **§ 11 ods. 1 písm. b)** vyhlášky je **základnou sadzbou tarifnej odmeny** za jeden úkon právnej služby **jedna trinástina** výpočtového základu, pokiaľ je klientom spotrebiteľ a jedná sa o zastupovanie v spore **zo spotrebiteľskej zmluvy**. Novela do ust. **§ 11** doplnila **nový ods. 2**, podľa ktorého, ak bol klient v spore zo spotrebiteľskej zmluvy **úspešný čo len čiastočne**, nepoužije sa ustanovenie **§ 11 ods. 1 písm. b)** vyhlášky. V uvedenom prípade patrí advokátovi **tarifná odmena podľa § 10 vyhlášky**, t.j. podľa všeobecného výpočtu odmeny.

Novým znením **§ 14 ods. 1 písm. c)** vyhlášky bola novelou doplnená **podmienka priznania odmeny** advokátovi za účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, pri konaní o dohode o vine a treste alebo pri konaní o zmieri. Za uvedené úkony právnej služby patrí advokátovi odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny **za každé dve začaté hodiny**. Uvedené však platí len v prípade, ak úkon alebo

na seba nadväzujúce úkony netrvajú viac ako štyri hodiny. V opačnom prípade patrí odmena za úkony právnej služby len **za dve skončené hodiny**.

Z priznania odmeny vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny (ďalej len „priznanie“) bolo novelou vylúčené **vypracovanie rozboru v trestnoprávných veciach**. Z priznania bol tiež vylúčený **návrh na predbežné opatrenie**, ak k nemu dôjde pred začatím konania, **odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, sťažnosť proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu konania**. Návrh na predbežné opatrenie, bez obmedzenia, či k nemu dôjde pred začatím alebo po začatí konania, a odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení sa zaradili do kategórie **odmeny vo výške jednej polovice základnej sadzby**, teda boli doplnené do ust. § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky.

Zmeny kategórií výšky odmeny advokáta

Novela zavádza v § 14 **novú kategóriu výšky odmeny**, a to odmenu **vo výške dvoch tretín** základnej sadzby tarifnej odmeny. Do tejto kategórie sa z kategórie odmeny vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny presúvajú úkony právnej služby „ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu“ a „rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu“. Do ďalšej **novozavedenej kategórie odmeny vo výške jednej tretiny** základnej sadzby tarifnej odmeny sa presunuli úkony „ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, ak nepresiahne

jednu hodinu“ a „ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, ak nepresiahne jednu hodinu“, ktoré boli pôvodne zaradené v kategórii **odmeny vo výške jednej polovice** základnej sadzby tarifnej odmeny.

Úkony „návrh na opravu odôvodnenia rozhodnutia, na odstránenie následkov zmeškania lehoty a na zmenu rozhodnutia o plnení v splátkach“ sa novelou presunuli **z kategórie odmeny vo výške jednej polovice** základnej sadzby tarifnej odmeny **do kategórie odmeny vo výške jednej štvrtiny** základnej sadzby tarifnej odmeny.

Novelou sa tiež upravila výška odmeny za jeden úkon právnej služby, ak bola súdom schválená **dohoda o vine a treste** pred podaním obžaloby. Úprava sa týka zmeny výšky odmeny **z pôvodného 6-násobku** základnej sadzby tarifnej odmeny **na jej 4-násobok**.

Doplnením § 20b sa ustanovilo, že za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané **pred 1. júnom 2010**, patrí advokátovi odmena **podľa doterajších predpisov**.

Dovoľujeme si Vám tiež dať do pozornosti poslednú novelu zákona o advokácii, ktorej sme sa venovali v **bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO 10/2009**. Uvedená novela upravila niektoré právne vzťahy týkajúce sa odmeny advokáta.

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Paulínu Ondrášikovú: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2010